

Raadsinformatiebrief

Van	Burgemeester en Wethouder/Burgemeester	Zaak nr.	761064
Aan	Gemeenteraad	RIB nr.	2021 - 45
Portefeuillehouder	G. Kuipers	Datum	21 mei 2021
Informatie bij	René Pauw	Tel. nr.	(035) 629 2675

Onderwerp

Intrekken Subsidieregeling lokale media 2020 en Toekomstplan lokale media en journalistiek.

Kernboodschap

Een jaar geleden is de Subsidieregeling lokale media 2020 versneld ingevoerd om de lokale media in de beginperiode van de crisistijd te ondersteunen. Zoals is afgesproken in de commissie van 16 april 2020 hebben we de regeling ingetrokken op 19 mei 2021, na een periode van een jaar. Voorafgaand daaraan hebben we de evaluatie van de regeling vastgesteld.

Het verlenen van steun in verband met corona vanuit deze regeling is niet langer nodig gezien de landelijke regelingen die beschikbaar zijn. De inzet op het behouden en aanvullen van lokale media blijft wel nodig. Dit zal in de toekomst op een meer gecoördineerde wijze plaatsvinden via het Toekomstplan lokale media en journalistiek. Voor de ontwikkeling daarvan hebben wij een bedrag van € 9.000 beschikbaar gesteld. Dit Toekomstplan zal worden voorgelegd aan de commissie van september ter advisering aan het college. De subsidieregeling en het Toekomstplan geven invulling aan motie [M18-109](#).

Aanleiding

- In motie [M18-109](#) aangenomen op 12 december 2018, worden wij verzocht een onafhankelijk Hilversums mediafonds op te zetten, gericht op het behoud van lokale/regionale media en journalistiek. Het fonds moet conform motie de bevoegdheid hebben projectmatig subsidies toe te kennen ter bevordering van Lokale en Regionale onderzoeksjournalistiek. Dit mediafonds wordt tevens gevraagd trekker te zijn van een Toekomstplan Lokale en Regionale media en Journalistiek. Gevraagd wordt verder de voor het versterken van lokale/regionale media geoormerkte gelden aan dit fonds te doteren. Dit laatste heeft betrekking op de reserve Regionaal Mediafonds (RMC).
- Medio 2019 hebben wij besloten om in te zetten op een subsidieregeling in plaats van op een fonds. Dit als gevolg van de hoge overheadkosten die een fonds met zich mee zou brengen in relatie tot de beschikbare middelen. Zie ook de wethoudersbrief in bijlage 3.
- Het verzoek van de raad voor het opzetten van een mediafonds is daarom door ons ingevuld met de Subsidieregeling lokale media 2020, die op 8 mei 2020 van kracht is geworden en waarbij de uitvoering is aangepast op de coronacrisis.
- In de gecombineerde commissie van 16 april 2020 hebben wij toegezegd de looptijd van de subsidieregeling die op 8 mei van kracht zou worden te verkorten naar één jaar, of korter als dat mogelijk is (toezegging T20-036¹, onderdeel 4).

¹ Toezegging T 20-036:

Wethouder Scheepers zegt toe om de regeling op de volgende onderdelen aan te passen en de nieuwe regeling aan de raad toe te sturen (T20/36): 1. de behandeltermijn van 12 weken wordt verkort (artikel 5.6); 2. er wordt een nuancering aangebracht, daar waar het woord 'rechtspersonen' wordt gebruikt, waardoor helder wordt dat ook kleine zelfstandigen gebruik van de regeling kunnen maken; 3. subjectieve woorden zoals 'saamhorigheid' en 'constructief' worden verwijderd (artikel 1); 4. de werkingsduur van de regeling wordt verkort van drie jaar naar één jaar, of korter als dat mogelijk is (artikel 2.1); 5. artikel 4.1 (volgorde van indienen) wordt aangepast, zodat helder is dat niet de eerste aanvrager alle middelen kan gebruiken maar er rekening wordt gehouden met toekomstige aanvragen.

- Op 23 juni 2020 is de op 8 mei van kracht geworden vigerende subsidieregeling aangepast, omdat het college de subsidie onvoldoende gericht vond op het stimuleren van de activiteit “nieuwsgeving”. In de nieuwe versie van de regeling (23 juni 2020) zijn daarom de criteria aangepast. Daardoor werd de subsidie enkel nog toegekend wanneer er sprake was van de activiteit “nieuwsgeving”. Tevens werd een hardheidsclausule opgenomen. Dit stelde ons in staat een besluit te nemen dat afweek van de beoordeling op grond van de Afwegingskaders.
- Met de op 23 juni 2020 aangepaste regeling werden de volgende twee zaken beoogd. Ten eerste het bestaande lokale media aanbod in stand houden dat dreigde te verdwijnen als gevolg van de coronacrisis. Ten tweede de lokale nieuwsvoorziening versterken of aanvullen met nieuwe projecten. Eén van de voorwaarden aan de projecten was dat deze zouden aansluiten bij de behoeften die door de coronacrisis zijn ontstaan.
- Op 9 september 2020 heeft de gemeenteraad middels een begrotingswijziging een bedrag van € 260.000 beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de regeling, gedekt door een onttrekking uit de reserve Regionaal Mediacentrum (RMC).
- Motie M18-109 is op dit moment deels uitgevoerd. Wat resteert is de formulering en uitvoering van een Toekomstplan Lokale en Regionale media, waarvan het Mediafonds een onderdeel vormt.

Evaluatie Subsidieregeling lokale media 2020

Vanuit de regeling zijn in de beginperiode van de pandemie twee bedreigde lokale media ondersteund. Van de vijf nieuwe initiatieven die met de regeling zijn ondersteund zijn er inmiddels drie afgerond, twee projecten starten de komende maanden.

Voor wat betreft de nieuwe initiatieven is gebleken dat in Hilversum veel nieuwe ideeën leven over het uitbreiden van lokale media. Opvallend is dat nieuwe formats zijn ontwikkeld en dat de initiatiefnemers sterk hebben ingezet op samenwerking, zowel onderling als met organisaties en bewoners. Naast deze opbrengst zijn er ook kanttekeningen. Zo is de cofinanciering van projecten slechts ten dele gelukt, en heeft het beoordelen van aanvragen met betrekking tot content veel aandacht en tijd gekost. Er was wat dat betreft behoefte aan scherpere kaders, anderzijds willen we als gemeente zo min mogelijk bepalend zijn waar het de inhoud betreft. Tenslotte is er de kwestie van promotie en bereik die ook bij bestaande lokale media speelt. Hoe garanderen we dat nieuwe lokale media initiatieven een zo groot mogelijk Hilversums publiek bereiken?

Het bovenstaande wordt meegenomen bij de ontwikkeling van het Toekomstplan.

Toekomstplan lokale media en journalistiek

Het Toekomstplan wordt ontwikkeld op basis van de onderstaande vertrekpunten. Deze zijn gebaseerd op motie [M18-109](#), de op 8 juli 2019 verzonden wethoudersbrief (bijlage 3), de opbrengst van en ervaring met de Subsidieregeling lokale media 2020 (bijlage 1), en diverse onderzoeken, waaronder het [Digital News Report 2020](#), uitgevoerd door Reuters Institute for the Study of Journalism en het Commissariaat voor de Media.

1. Het Toekomstplan beschrijft een programma waarmee diverse partijen de komende drie jaar zichtbaar en gecoördineerd inzetten op Hilversumse lokale media en journalistiek. Het programma is gericht op het behoud en de versterking van de Hilversumse lokale media gezien het belang daarvan voor de lokale democratie en maatschappelijke betrokkenheid. Het programma ondersteunt bestaande en nieuwe mediaprojecten die bijdragen aan het hierboven omschreven maatschappelijk doel.
2. In september 2021 zal aan de raad worden voorgesteld om de beschikbare middelen Regionaal Media Centrum (RMC), zijnde € 124.457,- aan te wenden voor de uitvoering van het Toekomstplan. Tevens zal worden voorgesteld om het restant van de reserve Regionaal Media Centrum (RMC) van € 116.000 beschikbaar te houden voor een eventuele onttrekking in een later stadium. Uitgangspunt is dat de som

van deze bedragen dekking bieden voor uitvoering van het Toekomstplan / het programma voor een periode van drie jaar.

3. De gemeente is eigenaar en aanjager van het programma en stuurt op uitvoering door mediapartijen die zich aan het programma verbinden. De gemeente (co)financiert het programma vanuit het mediafonds/de reserve Regionaal Media Centrum (RMC).
4. Bij de vormgeving van het programma worden externe partijen betrokken, zoals mogelijk: NH Media, Beeld en Geluid, de Gooi en Eembode, de Nederlandse Vereniging voor Journalisten (NVJ), de Stichting Nederlandse Lokale Publieke Omroepen (NLPO) en het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek (SvdJ).
5. Het programma wordt voor wat betreft de inhoud gebaseerd op resultaten van nieuw en bestaand onderzoek naar de effectiviteit en het bereik van lokale media, op de inzet van lokale media partijen die in Hilversum actief zijn, op de opbrengst van de Subsidieregeling lokale media 2020 en op journalistieke expertise van binnen en buiten Hilversum.
6. Voor de sturing van het programma wordt een taskforce samengesteld, waarin journalistieke expertise is vertegenwoordigd. Een van de taken van de taskforce is het borgen van journalistieke onafhankelijkheid en het voorkomen van gemeentelijke en politieke inmenging in de berichtgeving die direct of indirect uit het programma voortkomt.
7. Het programma zet in op het actief betrekken van de Hilversummers en hun netwerken bij de uitvoering van projecten, inclusief netwerken van jongeren en netwerken van Hilversummers met een niet-westerse achtergrond. Uit onderzoek, waaronder het [Digital News Report 2020](#) blijkt dat deze beide groepen door lokaal nieuws slecht wordt bereikt. Dit wordt gezien als een belangrijke bedreiging voor het voortbestaan van lokale media en journalistiek.
8. De invloed van datagedreven ontwikkelingen op nieuws is groot, getuige de invloed van filtering door algoritmen bij het non-lineair media-aanbod, maar ook de invloed van datamining en zoek-algoritmen op de journalistiek en de gerichte verspreiding van nepnieuws. Het programma zet daarom in op bewustwording en handelingsperspectief via een programmalijn mediawijsheid.
9. Het programma stimuleert zichtbaarheid van de eruit voortkomende lokale media-uitingen en zet in op vindbaarheid van deze uitingen door Hilversummers. Het programma is transparant en de inzichten zijn beschikbaar als open source, wat (regio) gemeenten de kans biedt onderdelen in te zetten ter versterking van de eigen lokale media.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

D. Emmer

K.J. Walters, l.b.

Bijlagen:

1. Evaluatie Subsidieregeling lokale media 2020
2. Subsidieregeling lokale media 2020, versie juli 2020
3. Motie M18-109, Wethoudersbrief 8 juli 2019

Deze raadsinformatiebrief is digitaal beschikbaar op [internet](#) onder “Vergaderstukken”, B&W-vergadering van 18 mei 2021.